

**Primjer radionice za učenike 7. razreda
(prilozi – ppt., set kartica, listić za procjenu, jedan do dva sata razrednika)**

Asertivno ponašanje – Kako biti dio grupe, a ostati svoj?

Aktivnosti u koracima:

- 1.) Učenici su podijeljeni u tri ili četiri grupe i svaka grupa bira jednu priču u kojoj neka osoba nagovara drugu (negativni pritisak), u grupi vršnjaka, na nešto što ta prva osoba ne želi, što je u suprotnosti s njenim stavovima, potrebama, razmišljanjima i osjećajima.
- 2.) Učenici pristupaju zadatku: *Analizirajte priču i postupke likova (osoba) te razmislite, u grupnom razgovoru, kako bi osoba mogla odoljeti pritisku vršnjaka.*
- 3.) Učenici grupiraju ponuđene kartice s tvrdnjama oblika ponašanja i razvrstavajte ih u kategorijama.
- 4.) Učenici popunjavaju listić za samoprocjenu, diskusija.

Odgojno-obrazovna očekivanja čiju sam ostvarenost provjeravala (MPT OISR):

- Upravljanje emocijama i ponašanjem.
- Razvijanje komunikacijske kompetencije i uvažavajućih odnosa s drugima.
- Razlikovanje sigurnih od rizičnih situacija i razvijanje osnovnih strategija samozaštite.

Opis primjera vrednovanja (vrednovanje za učenje)

Uzimaju setove kartica* s ponuđenim opisima ponašanja (12) i razvrstavaju ih u tri kategorije (Dobro, Ponekad dobro, Nikad), odgovarajući na pitanja iz ranijeg izlaganja, vezano za temu, kako bi se, u situaciji odolijevanja pritisku vršnjaka, trebalo ponašati. Kad su učenici gotovi, na slajdu im se pokažu poželjni odgovori u tri boje, a svaka boja označava primjerenošću odgovora (Dobro, Ponekad dobro, Nikad). Diskutira se o različitim odgovorima i zaključcima.

Pristup vrednovanju (vrednovanje kao učenje)

Učenicima se na kraju radionice daje listići za samoprocjenu opisa ponašanja ili tvrdnje, radi provjeravanja ostvarenosti sva tri odgojno-obrazovna očekivanja (individualno popunjavanje).

Kratko obrazloženje učinkovitosti provedenih vrednovanja

Odmah po prikupljanju učeničkih odgovora imam povratnu informaciju koliko je stvarna uspješnost onoga što su učili na radionici. Utvrđujem koji dio zadatka i koji broj učenika nešto nije uspješno riješio, nastavljam diskusijom o odgovorima učenika na sljedećem satu.

Prilozi (ppt., set kartica, listić)

Slajd 1

Uvod

- ✓ Upravljanje emocijama i ponašanjem.
- ✓ Razvijanje komunikacijske kompetencije i uvažavajućih odnosa s drugima.
- ✓ Razlikovanje sigurnih od rizičnih situacija i razvijanje osnovnih strategija samozaštite.

Slajd 2

Problemski zadatak: **Kako biti dio grupe, a ostati svoj?**

Podijeljeni ste u grupe (3-4 grupe). U vremenu od 10 minuta prisjetite se neke stvarne situacije na temu problemskog zadatka: neka osoba nagovara drugu (negativni pritisak), u grupi vršnjaka, na nešto što ta prva osoba ne želi, što je u suprotnosti s njenim stavovima, potrebama, razmišljanjima i osjećajima. Dogovorite se unutar grupe za obradu jedne priče.

Slajd 3

Zadatak – analizirajte priču i postupke likova (osoba u priči) te razmislite kako bi osoba mogla odoljeti rizičnom pritisku vršnjaka. Imate 10 minuta te 5 minuta za izlaganje svoje priče.

Slajd 4

Asertivno ponašanje (verbalno i neverbalno)

- Ponašanje koje je u našem najboljem interesu, zalaganje za samog sebe, iskreno i otvoreno izražavanje i ostvarivanje vlastitih prava bez negiranja tuđih.

PASIVANO – izbjegavanje suprotstavljanja, ignoriranje situacije, popuštanje.

AGRESIVANO – napadanje druge osobe, preburno reagiranje ili nepodnošljivo ponašanje.

ASERTIVNO – založiti se za vlastita prava i izraziti se na iskren, otvoren i odgovoran način.

Slajd 5

ZAŠTO POJEDINCI NISU ASERTIVNI

- Ne žele započeti svađu
- Ne žele napraviti smjenu
- Boje se da će izgledati glupo
- Ne žele uvrijediti drugu osobu
- Uvjeravaju se da to i nije tako važno ili ne žele ni od čega raditi veliku zbrku

Slajd 6

Zadatak: uzmite **setove kartica** s ponuđenim oblicima ponašanja i razvrstavajte ih u tri kategorije (uvijek - poneka - nikad). Imate 5 minuta.

Svaka **grupa izvještava** o svojim zaključcima i načinu razvrstavanja seta kartica.

Pogledaj u osobu dok odolijevaš njenom pritisku. +	Spusti pogled, jer ćeš tako ostati svoj.	Potraži pogledom istomišljenike koji će te podržati.
Koristi snažniji ton glasa da bolje uvaže tvoje mišljenje.	Koristi miran, ali odlučan ton glasa. +	Govori što manje, jer ćeš time manje podupirati temu.
Jasno reci da se ne želiš uključiti na to što te nagovaraju. +	Potrebno je zadržati svoje mišljenje za sebe, i ne govoriti drugome što misliš.	Napravi se da ti je svejedno, a radi po svom.
Predloži neku drugu aktivnost.	Predloži da ćeš pristati samo ako je većina u grupi pristala.	Predloži neku drugu, pozitivnu aktivnost. Daj razlog za to. +
Ako stalno prilikom razgovora ponavljaš NE, onda si isti kao i on.	Ako je osoba uporna, ustraj na svojem NE. +	Neka pobijedi onaj koji ima više argumenata.

Slajd 7

Zadatak: uzmite **setove kartica** s ponuđenim oblicima ponašanja i razvrstavajte ih u tri kategorije (uvijek - poneka - nikad). Imate 5 minuta.

Svaka **grupa izvještava** o svojim zaključcima i načinu razvrstavanja seta kartica.

Pravi se da ne čuješ.

**Odlučno izjavi da
govori gluposti i da je
loša osoba.**

**Zamoli osobu da ode ili
ti izadi iz te situacije.
+**

Pripremiti isprintane te izrezane **kartice (12)** koje će učenici tj. grupe učenika razvrstavati u **kategorije** (npr. stupce): Dobro, Ponekad dobro, Nikada.

Pogledaj u osobu dok odolijevaš njenom pritisku.	Spusti pogled, jer ćeš tako ostati svoj.	Potraži pogledom istomišljenike koji će te podržati.
Koristi snažniji ton glasa da bolje uvaže tvoje mišljenje.	Koristi miran, ali odlučan ton glasa.	Govori što manje, jer ćeš time manje podupirati temu.
Jasno reci da se ne želiš uključiti na to što te nagovaraju.	Potrebno je zadržati svoje mišljenje za sebe, i ne govoriti drugome što misliš.	Napravi se da ti je svejedno, a radi po svom.
Predloži neku drugu aktivnost.	Predloži da ćeš pristati samo ako je većina u grupi pristala.	Predloži neku drugu, pozitivnu aktivnost. Daj razlog za to.
Ako stalno prilikom razgovora ponavljaš NE, onda si isti kao i on.	Ako je osoba uporna, ustraj na svojem NE.	Neka pobijedi onaj koji ima više argumenata.
Pravi se da ne čuješ.	Odlučno izjavi da govori gluposti i da je loša osoba.	Zamoli osobu da ode ili ti izadi iz te situacije.

Listić za samoprocjenu (3 minute):

*Pročitaj svaku od navedenih tvrdnji pa oznakom "X" označiš odabranu
(DA, DJELOMIČNO ili NE).*

TVRDNJE	DA	DJELOMIČNO	NE
Uspješno smo izvršili zadatak.			
Svaki član grupe dao je maksimalan doprinos izvršenju zadatka.			
Članovi grupe međusobno su uvažavali tuđa mišljenja.			
Zadovoljan/a sam osobnim doprinosom izvršenju zadatka.			
Nakon ovoga grupnoga rada mogu uspješno razlikovati sigurne od rizičnih situacija.			
Znam razlikovati razvijene od nerazvijenih strategija samozaštite.			
Znam navesti bar 3 primjera poželjnog ponašanja prilikom rizičnog vršnjačkog pritiska			
Znam navesti bar 3 primjera zašto pojedinci nisu asertivni.			